

Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32.001.76
ББК 66.0
П 50

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА
ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали II міжвузівської
науково-практичної конференції молодих політологів.
24 листопада 2010 р. – Рівне: РДГУ, 2011. – 194 с.

ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 2 від 17 лютого 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне – 2011

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Мельник Алла</i>	Політика пам'яті особистості	9
<i>Сайгафарова Елеонора</i>	Середній клас як основа стабільного розвитку сучасної України	11
<i>Малиновська Наталія</i>	Політика європейських держав щодо іммігрантів-мусульман	13
<i>Макарук Надія</i>	Агенти політичної соціалізації студентської молоді в Україні	16

СЕКЦІЯ 1. Теоретичні аспекти аналізу політичної модернізації

<i>Байрак Сергій</i>	Інститути громадянського суспільства і держава	19
<i>Гаврилюк Світлана</i>	Маніпулятивна складова політичної влади	21
<i>Кац Еліна</i>	Інформаційний простір і побудова громадянського суспільства	23
<i>Куницька Ганна, Троценко Валерій</i>	Проблема більшості та меншості в теорії демократії	26
<i>Мишляєв Тарас</i>	Членство в Євросоюзі як чинник трансформації національних політичних систем	28
<i>Мельник Ірина</i>	Сутність і різновиди політичного екстремізму	30
<i>Патлашинська Ірина</i>	Типологічні особливості миротворчої діяльності	33
<i>Венгринюк Лілія</i>	Статус нації як інституційованої форми та випадкове явище Роджерса Брюейкера	36

<i>Камзьол Валентина</i>	Інформаційне забезпечення діяльності громадських організацій	39
<i>Криворучко Наталія</i>	Тоталітаризм і XXI століття	42
<i>Герасимчук Іванна</i>	Роль партій у політичній модернізації суспільства	45
<i>Левчук Юрій</i>	Авторитарна і демократична моделі політичної модернізації	47
<i>Горбатюк Катерина</i>	Демократія і неопатримоніалізм у сучасних теоріях політичного розвитку	49
<i>Гривіцький Вадим</i>	Розвиток пеніцітарної системи в умовах модернізації	51
<i>Житнік Олена</i>	Основні технології формування іміджу політичного лідера	54
<i>Левіцький Андрій</i>	Сучасні інформаційні технології як чинник демократизації	56
<i>Осадчук Олена</i>	Політичний імідж як технологія	60
<i>Стельмах Валерій</i>	Механізми представницької демократії	62
СЕКЦІЯ 2. Політична модернізація: міжнародний та регіональний досвід		
<i>Бойківський Любомир</i>	Лібералізація газового ринку ЄС: виклик для Росії	65
<i>Генега Ірина</i>	Концептуальні засади зовнішньої політики Російської Федерації	68
<i>Коваленко Людмила</i>	Європейський союз: нормативно-правове забезпечення виборчого процесу	70
<i>Петрович Інна</i>	Електоральний аналіз сучасної політичної ситуації в країнах Латинської Америки	72

<i>Руденко Катерина</i>	Націоналістичні партії Великобританії	74	<i>Карпенюк Юлія</i>	Повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту: вітчизняна специфіка	100
<i>Стукан Ірина</i>	Особливості інтеграції Хорватії до Європейського уроки для України	75	<i>Артемів Віталій</i>	Вплив зовнішньополітичних факторів на національні інтереси України	102
<i>Федорак Світлана</i>	Проблема невизнаних держав Кавказького регіону: зовнішньополітичний фактор	79	<i>Багнюк Олександр</i>	Перспективи України на сучасному етапі євроінтеграції	105
<i>Брень Сергій</i>	Загальна ситуація зі свободою слова в Республіці Білорусь	81	<i>Бразалук Любов</i>	Розвиток інституту президентства в Україні	107
<i>Варжель Надія</i>	Студентський революційний рух у Росії кінця XIX - початку XX ст. як фактор політичної модернізації	83	<i>Вавуліч Олександр</i>	Проблеми базування Чорноморського флоту Російської федерації на території України	110
<i>Климчук Тетяна</i>	Стратегія розширення НАТО за рахунок східних країн	84	<i>Вусатий Борис</i>	Спортивна політика України в умовах глобалізації	112
<i>Конончук Оксана</i>	Реформи М.М. Сперанського і їх роль у модернізації політичної системи Російської імперії	86	<i>Васильєва Олександра</i>	Жіночий рух в Україні як необхідний елемент розвитку громадянського суспільства	115
<i>Кобець Сергій</i>	Відносини РФ та НАТО на сучасному етапі розвитку системи колективної безпеки	88	<i>Галганець Сергій</i>	Вплив ЗМІ на формування електоральної поведінки громадян України	117
<i>Мельник Наталія</i>	Проблема взаємних територіальних претензій між Україною та Румунією	90	<i>Горбова Юлія</i>	Україна і Польща: моделі політичної модернізації	121
<i>Сотніков Ілля</i>	Врегулювання конфліктів та миротворчий процес	93	<i>Гольберт Юлія</i>	Діяльність молодіжних громадських націоналістичних організацій в Україні	123
<i>Філіпцов Олексій</i>	Транскордонне співробітництво як чинник європейської інтеграції України	95	<i>Градовий Павло</i>	Перший всеукраїнський референдум	125
	СЕКЦІЯ 3. Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		<i>Григор'єва Юлія</i>	Особливості формування багатопартійної системи в Україні	127
	Підсекція 1		<i>Дзерун Сергій</i>	Національна ідея як чинник політичної модернізації	129
<i>Українець Віктор</i>	Профілактика етнічного екстремізму в Україні	97	<i>Карпюк Тарас</i>	Формування німецького етнодемографічного сегменту Волині 1800-1945 рр.	131

<i>Кондратюк Марія</i>	Політико-адміністративна модернізація політичної системи України	134	<i>Пшенична Олена</i>	Політична еліта як чинник демократизації в сучасній Україні	170
<i>Кравчук Інна</i>	Стратегія та напрямки розвитку екологічної політики України за роки незалежності	136	<i>Ралець Андрій</i>	Право на свободу слова і думки в сучасній Україні	173
<i>Красько Ольга</i>	Проблема реалізації прав людини в Україні	139	<i>Самчук Інна</i>	Правляча еліта в Україні: особливості формування та функціонування	175
<i>Кузьменко Віталій</i>	Інформаційна безпека України	141	<i>Сверба Людмила</i>	Громадська оцінка діяльності „помаранчевої” політичної еліти	177
<i>Ліннік Юрій</i>	Цензура і свобода слова в Україні: політичний аспект	144	<i>Сирота Дмитро</i>	Особливості оптимізації виборчого процесу на місцевих виборах 2010 р. в Україні	180
Підсекція 2					
<i>Штука Ірина</i>	Аспекти модернізації політичної системи України	147	<i>Тимошенко Віта</i>	Політичні технології в сучасній Україні	182
<i>Пікула Микола</i>	Місцеві вибори – 2010 в Рівному: погляд зі сторони	150	<i>Шимко Ольга</i>	Модернізація державного управління в контексті реформування політичної системи України	186
<i>Троян Віктор</i>	Національна ідентичність у вимірі сучасного українського суспільства	153	<i>Ярмолюк Оксана</i>	Проблеми молодіжної політики в сучасній Україні	189
<i>Янчарук Олег</i>	Проблеми політичної модернізації в Україні	155	<i>Шмигельська Ольга</i>	Особливості взаємодії державної влади і молоді в процесі демократизації українського суспільства	192
<i>Луцук Марія</i>	Особливості електоральної культури в сучасній Україні	158			
<i>Макарчук Наталія</i>	Вітчизняна специфіка формування іміджу політичного лідера	160			
<i>Мищук Ольга</i>	Вектори еволюції політичної культури сучасної України	163			
<i>Овдійчук Ірина</i>	Проблема демократичності виборчих технологій на президентських виборах 2010 р. в Україні	165			
<i>Ошурко Юлія</i>	Діяльність політичної опозиції як складова демократизації в сучасній Україні	168			

Нова редакція Європейських пенітенціарних правил ґрунтується на таких головних принципах. Позбавлення волі має здійснюватися в таких умовах утримання й атмосфері, які забезпечують повагу до людської гідності й відповідають зазначеним правилам. Правила застосовуються неупереджено. Не допускається дискримінація, що базується на ознаках раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконаннях, національному, або соціальному походженні, економічному або іншому статусі. Мають поважатися релігійні вірування й моральні принципи групи, до якої належить ув'язнений.

Необхідно зазначити, що дотепер у міжнародному праві немає жодного джерела – міжнародного договору, який регламентує діяльність пенітенціарних установ і закріплює статус ув'язнених.

Аналіз міжнародних актів показує, що вони містять норми загального характеру, які не допускають яких-небудь відступів від них як у законодавстві, так і в діяльності державних органів. Міжнародно-правові акти поряд з нормами-принципами містять норми-рекомендації, які не мають обов'язкового характеру для держав, що їх ратифікували, хоча й підлягають максимальному врахуванню в правотворчій діяльності.

Захист прав людини в пенітенціарній системі став предметом діяльності багатьох міжнародних неурядових організацій, таких як Міжнародна асоціація допомоги ув'язненим, «Міжнародна амністія», міжнародне товариство соціального захисту та ін., що свідчить про зростання соціальної й міжнародної значимості цієї проблеми, яку необхідно вирішити зусиллями всього міжнародного співтовариства.

Діяльність міжнародного співтовариства в такій делікатній сфері, як захист ув'язнених, без сумніву, складна через специфічне ставлення не лише до засуджених, а й до підозрюваних осіб з боку іншої частини людей, що не зазнають покарання. Це ставлення в кожній країні має свої особливості, зумовлені традиціями, психологією, менталітетом громадян певної держави та й самою внутрішньодержавною політикою. Ситуація із правами людини у в'язницях є віддзеркаленням не лише стану правоохоронної системи в державі, а й лакмусовим папірцем рівня розвитку громадянського суспільства в цілому. Не варто вважати, що утримання ув'язнених жодним чином не стосується пересічного громадянина. Така позиція є типовою, але помилковою. Адже якщо система не тільки не виконує своє завдання щодо виправлення та ресоціалізації в'язнів, а навпаки – сприяє деградації особистості, – то суспільство в цілому тільки втрачає.

Житнік Олена
(студентка 5 курсу Рівненського державного
гуманітарного університету спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – к.і.н. **Валюх Л.І.**)

ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРА

На даному етапі розвитку нашої держави все більш актуальним стає дослідження політичних технологій, в тому числі й формування іміджу лідера. Щоб визначити основні технології формування іміджу політичного лідера, розглянемо сутність даних понять.

Імідж – це штучно створений образ певної особи задля досягнення максимальних результатів. Вітчизняні автори, зокрема, В. Бебик пропонує таку класифікацію іміджу лідера:

- «діловий імідж», який щонайкраще характеризується ідеологією: «ми заробили гроші для себе, заробимо їх і для вас»;
- «інтелектуальний імідж», що виник на основі твердження: для роботи в парламенті необхідні професіонали;
- «народний імідж» будувався на класичній популістській основі, на прагненні сформувати позитивне ставлення до себе як до «своїї людини»;
- «політичний імідж» формувався на контрастному протиставленні соціалістів (формальних або прихованих) і націонал-демократів. В обох випадках ставка робилася на певні, добре відомі базові цінності основних політичних сил суспільства, а власне імідж створювався на прихильності до цих цінностей, а не на основі особистісних характеристик кандидатів;
- «жіночий імідж» створювався на основі кредо: «Схоже на те, що чоловіки вже нічого не зможуть зробити. Обирайте жінок. Вони зроблять цей світ кращим»;
- імідж «місцевого жителя» будувався на основі постулату «Я – свій, я тут живу і нікуди не дінуся, тому що в мене тут родичі і родина...».

Політичні технології – це сукупність засобів, способів та методів, які створюються для досягнення бажаних результатів. Зокрема, тут відіграють роль такі особливості, як:

1. Мова, особливо, коли береться до уваги полімовна країна.
2. Виборче законодавство. Наприклад, в Україні виборчий бар'єр складає 3%, тоді як у Росії 7%, тому інвесторам краще вкладати гроші у нові партії в нашій державі, щоб уникнути ризику.

3. Національні особливості, тут грає роль ментальність, ставлення до тих, чи інших подій в історії та чи є держава багатонаціональна.

4. Культурні традиції та гендерні переваги, наприклад у США жінка ніколи не ставала президентом, тоді як у європейській країнах це стає все більш актуально.

5. Міфологія, лідерів характеризують, як образи міфічних героїв.

6. Особливості сприйняття, наприклад червоний колір – це колір агресії, тому його не бажано використовувати у своєму образі.

7. Географічні й кліматичні умови. Сюди входить також специфіка сільського й міського населення.

Також для зниження іміджу конкурента і створення негативної реклами використовуються такі методи:

- метод «клапана», тобто переведення громадської думки з позитиву на негатив. Навіть найсильніші кандидати при вмілій атаці на них можуть виявитися в програвші;

- метод «живої мішені», тобто перенесення (трансферту) негативу з одного об'єкта на інший;

- метод «краплі», при якому постійна, систематична подача критичного матеріалу поступово створює у споживача інформації відповідний негативний образ. Хрестоматійним прикладом використання такого методу «краплі» в часи «холодної» війни в США стала негативна реклама проти Б. Голдуотера, що зображувала його прихильником ядерної війни. На екрані з'являлася дівчинка, яка обриває пелюстки ромашки і рахує в зворотному порядку від дев'яти до одного. Потім лунав ядерний вибух, на тлі якого звучав голос Л. Джонсона: «Такі ставки... Ми повинні або полюбити один одного або вмерти». Ці кадри сотні разів показувалися по телебаченню і виявилися настільки нищівними для Б. Голдуотера, що всі мітинги передвиборчої кампанії були прикрашені плакатами: «Голосуйте за Голдуотера і відправляйтеся на ядерну війну»;

- метод «підказки» як спосіб роботи з масовою аудиторією: демонстрація в явній формі знаків, що підтверджують вірність обраної інтерпретації для конкретної ситуації. Підказка ніби виводить розуміння ситуації на заздалегідь заданий рівень;

- «резонансна технологія»: використання раптового інтересу масової свідомості до чогось. У цьому випадку мають на увазі два можливі варіанти розвитку ситуації: коли приходиться підтвердження чуткам, що довго бродили, або коли реальна політична кон'юнктура вступає в протиріччя з образом лідера.

Отже, технології формування іміджу політичного лідера – це специфічні та різноманітні способи, засоби, прийоми та методи, за допомогою яких формується образ політичного лідера. Їх використання залежить від багатьох особливостей, серед яких чільне місце займають: мовні, культурні, національні, законодавчі тощо.

Левицький Андрій

*(студент 3 курсу Рівненського державного гуманітарного університету спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – к.політ.н. Хаврук І.А.)*

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ

«Кращий світ можливий» - це гасло антиглобалістів сьогодні об'єднує всіх, хто намілюється кинути виклик владі світових і національних владних еліт. Великим соціальним перетворенням минулого завжди передувало формування нових суспільних ідеалів.

Термін „електронна демократія” (electronic democracy) вперше з'явився в США і досить швидко став загальноновживаним у багатьох країнах світу. В широкому сенсі це означає можливість залучення громадян до активнішої участі у справах суспільства завдяки використанню комп'ютерних приладів та мереж телекомунікацій.

Аналіз ролі Інтернету як гаранта демократії є одним з найперспективніших напрямів у політичній теорії. Р. Даль вважає, що демократія на практиці вже пережила кілька революцій, до того ж її прихильники часто навіть не дуже розуміли, що коїться. Л. Гроссман зазначає, що з розвитком нових комунікативних технологій приходиться нова, третя велика епоха демократії

Інтернет забезпечує можливість індивідуального впливу на уряд та його політику. Е. Коррадо і Ч. Фейрстоун відзначають, що Інтернет може забезпечити спілкування громадян з урядом „без посередників”, а також зменшити залежність простих громадян від виборних посадових осіб, політичних партій та угруповань, захищаючи свої економічні інтереси. Інтернет, надаючи широкі можливості для обміну інформацією, з одного боку, посилить вплив простих громадян на політику, а з іншого – послабить вплив тих, кому нині належать засоби масової інформації. Отже, чим більше можливостей для громадян безпосередньо спілкуватися з урядом, тим, можливо, більш залученими до політики вони стануть, а чим

Наукове видання

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ:
СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Підписано до друку 17.02.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 10,95. Замовлення № 101/1. Наклад 300.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненський державний гуманітарний університет
33028, м. Рівне, вул.С.Бандери,12

П 50   **ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ
ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали
II міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 24 листопада 2010 р. – Рівне:
РДГУ, 2011. – 194 с.

УДК 32.001.76
ББК 66.0

© Рівненський державний гуманітарний
університет, 2011